■ سال بیست‌وهفتم ■ شماره ۷۷۵۶ ■ سه شنبه ■ ۴ آبان ۱۴۰۰

ایران

صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی
مدیرمسئول: مهدی شفیعی
سردبیر: جواد دلیری

تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
پیامک: ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ روابط عمومی / نشانی: تهران خیابان خرمشهر،شماره ۲۰۸
صندوق پستی: ۵۳۸۸-۱۵۸۷۵ / امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰
چاپ: شرکت چاپ جام‌جم / سازمان چاپ و انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی
چاپخانه همشهری
سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
تهران خیابان خرمشهر شماره ۱۶ / پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ (۰۲۱)
انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران: ۵-۸۸۵۴۸۸۹۲
http://irannewspaper.ir

اذان ظهر ۱۱/۴۸ | اذان مغرب ۱۷/۳۴ | نیمه شب شرعی ۲۳/۰۶ | اذان صبح فردا ۴/۵۷ | طلوع آفتاب فردا ۶/۲۲

سخن روز

پیامبر(ص):
هرکه از برادر خود گناهی بداند و آن را بپوشاند، خداوند در روز قیامت گناهان او را بپوشاند.
المعجم الکبیر طبرانی، ج ۱۹، ص ۴۴۰

قادر آشنا: تلاش قابل تقدیر هنرمندان تئاتر خیابانی برای حفظ ارتباط با مخاطبان

بهره‌گیری خردمندانه و روزآمد هنرمندان و صاحبان اندیشه‌های خلاق از تازه‌ترین شیوه‌های ارتباطی و متناسب‌سازی نمایش‌ها با شرایط ویژه شیوع بیماری به جهت استمرار ارتباط با شهروندان از امتیازات ویژه هنرمندان نمایش در این دوران بحران‌زده بود. در این میان هنرمندان تئاتر خیابانی به جهت شرایط ویژه این گونه نمایشی، ارتباط خود را با مخاطبان و مردم جامعه بیشتر کرده و با درک صحیح و بهنگام شرایط، در بسیاری از تولیدات خود به کمک کادر محترم درمان کشور آمدند و با آثار آموزشی خود امکان ویژه‌ای را در مسیر آگاهی‌افزایی جامعه فراهم ساختند و نیز در بسیاری تولیدات خود به تناسب ایام کوشیدند تا روحیه فردی و جمعی شهروندان و هم‌میهنان عزیز را تقویت کرده و امید و نشاط را در جامعه ارتقا بخشند. امیدوارم پانزدهمین دوره از جشنواره خاطره‌ساز و تخصصی تئاتر خیابانی مریوان سبب‌ساز اتفاقات مبارک برای تئاتر کشور، هنرمندان شریف تئاتر خیابانی و شهروندان هنردوست کردستان و مریوان باشد.

بخشی از پیام مدیرکل هنرهای نمایشی به جشنواره بین‌المللی تئاتر خیابانی مریوان

من احساسات دارم اما آن را برای موقعیت بهتری حفظ می‌کنم. حیف و میل کنندگان این ثروت، وقتی لازم است مقتصد باشند، آن را به باد می‌دهند، به طوری که در وقت نیاز چیزی برایشان باقی نمی‌ماند.

ژاک قضا و قدری و اربابش، دنی دیدرو، مینو مشیری، نشر نو

نـــگاره
کیان راد پویان

به صرف درخت

و من که اباالفضل بیهقی‌ام

پیاده رو

ارمغان بهداروند
شاعر

برشمردن روزی به‌نام بیهقی در تقویم ملی نمی‌تواند صرفاً ذکرخیری از او باشد که او آن قدر قلم را گرانده است که از ذکر من و مایی مستغنی باشد و به قول او «هیچ نبشته نیست که آن به یک بار خواندن نیرزد».

بیهقی؛ برساخته عصر ارجمندی خرد و خدای‌گونگی خردمندان است و آنچه از آن به‌عنوان بیداری اجتماعی یاد می‌شود؛ مقصد سطرسطر تاریخ اوست. کنشگری که آگاهانه، قواعد تاریخی را از بر است و رنج خویش را از «باز نمودن چنین حال‌ها» به گنج بدل می‌کند و پیوسته نگران است که آبروی قلم را خرج قدم‌ها نکند: «در تاریخی که می‌کنم سخنی نرانم که آن به تعصبی و تزیدی کشد و خوانندگان این تصنیف گویند شرم باد آن پیر را بلکه آن گویم که تا خوانندگان با من اندرین موافقت کنند و طعنی نزنند...» ادامه یافتن تاریخ بیهقی تا به روزگار ما مولود توجه تاریخی و اراده ادبی است. ادبیات، سلسله‌ای کهن و منقرض را چنان گزارش کرده است که مخاطب در هر بار مرور این متن تاریخی، خود را در کسوت مردمانی می‌بیند که به شرحی دقیق از اوصاف و البسه روایت شده‌اند.

به باور من، در تاریخ بیهقی؛ با جمعیتی مومیایی شده روبه‌روییم که به اعجاز کلمه و افسون ادبیات، زبان گشوده‌اند و بی‌هیچ واسطه‌ای با ما در گفت‌وگویند. انتخاب روزی به‌نام بیهقی فراتر از حمد و ثنا؛ دعوت سرگشاده‌ای است به موزه تاریخ و مدرسه ادبیات. فرض کنیم بیهقی‌نامی؛ در دستگاه غزنویان نمی‌بود و آن دوربین مکتوب که به رعایت حال، نماهایی لانگ شات و کلوزآپ از بایدها و نبایدها مخابره می‌کرد، وجود نمی‌داشت؛ شاید از دودمان غزنه نشانی باقی می‌ماند اما قطعاً بدین اعتبار نمی‌بود. روز بیهقی، یادآور اصالت ادبیات و تأکید بر اخلاق است.

خداباوری، مشیت‌اندیشی، تقوای پیروزی، تاب‌آوری ایام عسرت، نیک‌پنداری و نیک‌کرداری، نبرد نفسانی و رعایت انسان به هر حال؛ سوغات هر بار مراجعت به این متن تاریخی است و مراقبات زبانی و ملاحظات ادبی که به تولید متنی میانه که می‌تواند مخاطب را مشتاق مطالعه و مؤانست با سرشت و سرنوشت شخصیت‌های تاریخی‌اش، باقی گذارد؛ رهاورد دیگر مرور این متن ادبی است. آنچه گفتنش در نخستین روز آبان و به شنیدن و خواندن نام بیهقی در صفحات تقویم‌ها سزاوارترست؛ قانع نشدن به بارش‌های موسمی بیهقی در دوران درسی است. این تاریخ باید به‌عنوان یک واحد زیستی در منظر شاعران و نویسندگان و به‌عنوان تکلیفی مطالعاتی‌مراقبتی، پیش پای اصحاب سیاست قرار گیرد که هر دو در کار خَلق وُ خُلق جهانند و گفتمان بیهقی می‌تواند سعادت‌ساز باشد برایشان که گفته است: «مرا چاره نیست از تمام کردن این کتاب تا نام بزرگان بدان زنده ماند و نیز از من یادگاری ماند که پس از ما این تاریخ بخوانند و مقرر شود حال این خاندان... و مرا چاره نیست از بازنمودن چنین حال‌ها که از این بیداری افزاید و تاریخ بر راه راست برود که روا نیست در تاریخ تخسیر و تحریف و تقتیر و تبذیر کردن.»

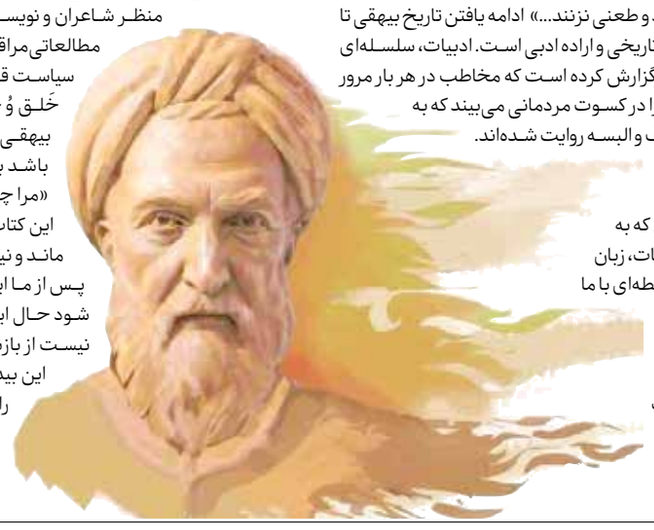

هنرمندان در فضای مجازی

فرهنگی/ صفحات مجازی این روزهای اهالی فرهنگ و هنر بیشتر حاوی خبر جوایز آنها از جشنواره‌های معتبر داخلی و خارجی است. اما در این بین برخی از پیشکسوتان عرصه هنر با انتشار مطالبی پرمحتوا سعی در برطرف شدن برخی جریانات مشکل‌ساز در این عرصه دارند که در ذیل می‌خوانیم.

فرزاد مؤتمن کارگردان سینما با انتشار عکس هالینا هوچینز، مسئول اسلحه یک فیلم امریکایی که به دلیل یک خطای انسانی سر صحنه فیلمبرداری جان خود را از دست داده است، درباره امنیت عوامل فیلم‌ها می‌گوید: «ظاهراً مسئول اسلحه» که زن ۲۴ ساله‌ای است که این دومین فیلم او بوده، سه اسلحه برای صحنه تدارک دیده بوده (از یک کارآگاه خصوصی امانت گرفته شده بودند)، وقتی دستیار کارگردان یکی از آنها را به دست الک بالدوین می‌دهد، می‌گوید: «سرده» (اصطلاحاً یعنی اسلحه امن است) اما وقتی بالدوین شلیک می‌کند، هالینا هوچینز، فیلمبردار فیلم از ناحیه سینه زخمی می‌شود و سپس جان می‌سپارد. کارگردان فیلم هم که پشت سر فیلمبردار ایستاده بوده، زخمی می‌شود. اما این همه ماجرا نیست. این پروژه وسترن، یک فیلم «رده ب» است که از ابتدای فیلمبرداری دچار بحران مالی بوده و چند ساعت پیش از این حادثه هفت نفر از عوامل در اعتراض به نادیده گرفتن ایمنی گروه، رعایت نشدن پروتکل‌های بهداشتی و پرداخت نشدن هزینه هتل، پروژه را ترک کرده بودند و هالینا هوچینز هم تهدید به ترک پروژه کرده بوده، به این ترتیب می‌توان حدس زد که پروژه اساساً بحرانی بوده است. هم اکنون اغلب بحث‌ها درباره این است که آیا بالدوین که تهیه‌کننده کار هم هست، با اتهاماتی مواجه خواهد شد یا خیر و اتحادیه‌های مختلف صنعت فیلم امریکا خواهان دستورالعمل‌های جدی و تازه‌ای برای حفظ امنیت جانی اعضای خود شده‌اند. (از جمله عدم استفاده از اسلحه‌های واقعی سر صحنه فیلمبرداری)، اما طبق معمول آنچه که اساسی‌تر و مهم‌تر است، اصلاً عنوان نمی‌شود. واقعیت این است که از سال ۱۹۶۲ که کوروساوا در صحنه فینال فیلم «سانجرو»، فواره خون راه انداخت، ساز و کار و شکل اجرایی و محصول نهایی صحنه‌های خشن به شکلی رادیکال دگرگون شد. کاپولا در مصاحبه‌ای اعتراف می‌کند که خشونت گرافیکی «پدرخوانده»ها را تحت تأثیر کوروساوا ساخته است. خشونت اپرایی این فیلم قوانین سانسور را معتدل کرد و در فیلم‌های مهم دیگری از جمله «راننده تاکسی» (اسکورسیزی)، «صورت زخمی» (دپالما) و «باشگاه مشت‌زنی» (فینچر) تکرار شد، مرزها جابه‌جا شدند و در پاره‌ای از فیلم‌ها اجرایی واقعگرا پیدا کردند، مثلاً در فیلم «برگشت ناپذیر» (نویه). با گذشت نزدیک به ۶۰ سال از استفاده از خشونت گرافیکی واقعگرا و گاه غلوآمیز، شاید دیگر وقت آن رسیده باشد که صنعت سینما به یک سؤال ابتدایی پاسخ بدهد: آیا این همه خونریزی، به نفع سینما بوده؟ یا در تمام این سال‌ها خشونت گرافیکی واقع‌نما خودش را بر ذات و جوهره اصلی سینما تحمیل کرده است؟»

جواد عزتی، بازیگر سینما با انتشار صحنه‌ای از فیلم آتابای به کارگردانی نیکی کریمی، از شرکت این فیلم در بخش مسابقه جشنواره کمبریج انگلستان نوشته است. «فیلم «آتابای» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی نیکی کریمی در مسابقه جشنواره کمبریج انگلستان با فیلم‌های این بخش از جمله «مامان کوچک» نامزد خرس طلای برلین، «تیتان» برنده نخل طلای کن و نماینده فرانسه در اسکار، «ممووریا» برنده جایزه ویژه هیأت داوران کن و «آزادی بزرگ» برنده جایزه هیأت داوران بخش نوعی نگاه کن رقابت خواهد کرد.»

شبنم مقدمی در صفحه خود با انتشار عکسی از نرگس آبیار به همراه مادرش، غم از دست دادن مادر را اینگونه توصیف کرده است: «چه کوچک و چه تکراری است واژه این روزها پرتکرار «تسلیت». چه سخت است نرگس جان گفتن این اقسام تسلیت‌ها به تو که «مرگ پایان کبوتر نیست...» که «روح و روان مادر نازنینت غرق نور است و بی‌شک در امن و امان آغوش پروردگار...» که «پرواز بلندش را به خاطر بسپار» که وقتی می‌دانم هیچ کدام اینها تسلای یک لحظه نبودن مادر در کنارت نیست.»

شادی کرم رودی، بازیگر سینما هم به خاطر اینکه فیلمنامه‌اش جایزه بهترین فیلمنامه از سی و هشتمین جشنواره فیلم کوتاه تهران دریافت کرده، در این باره در صفحه خود نوشته: «این جایزه را بی‌شک مدیون خانواده درجه یک و عوامل بی‌نظیرم هستم که این فرصت را برای من فراهم کردند تا فیلمنامه‌ای را که دو سال در ذهنم بالا و پایین کرده بودم، به فیلم تبدیل کنم. فیلم کوتاه «هرگز، گاهی، همیشه» برنده دو جایزه بهترین صدا (امیر عاشق حسینی و زهره علی‌اکبری) و بهترین فیلمنامه (شادی کرم‌رودی) از سی و هشتمین جشنواره فیلم کوتاه تهران شد.»

سیره رسول خدا-۱۹

برخورد استدلالی و منطقی

رسول رحمت

اسماعیل علوی
دبیر گروه پایداری

انبیا در مواجهه با اقشار مختلف مردم از استقلال عقلی مخاطب بهره می‌جستند، چرا که اصحاب عقل سلیم از این شیوه بیشتر استقبال می‌کنند. طرح حقایق و واقعیت‌های حیات دنیوی و اخروی، تمییز حق و باطل و روشن ساختن پیچیدگی‌های جهان هستی از جمله اقدامات روشنگرانه پیامبران بوده است.

این استراتژی و شیوه کلی شامل شیوه‌های عملی زیر است:

الف: یادآوری نعمت‌های الهی

از آنجا که ضرورت شکر منعم از دریافت‌های فطری بشر است، زمینه‌سازی برای سوق دادن انسان‌ها بدین سو از راه ذکر موهبت‌های بی‌پایان الهی، یکی از شیوه‌های تبلیغ موفق خواهد بود. پیامبراکرم(ص) در مسیر دعوت برای زمینه‌سازی جهت گسترش دعوت، نعمت‌های الهی را برمی‌شمرد و سختی‌های ناشی از فقدان آنها را گوشزد می‌نمود. «شما را چه شده است که از شکوه خدا بیم ندارید؟ و حال آن که شما را مرحله به مرحله خلق کرده است. مگر ملاحظه نکرده اید که چگونه خدا هفت آسمان را تو به تو آفریده است؟ و ماه را در میان آنها روشنی بخش گردانید و خورشید را چراغی قرار داد و خداست که شما را چون گیاهی از زمین رویانید، سپس شما را در آن باز می‌گرداند و بیرون می‌آورد بیرون آوردنی عجیب و خدا زمین را برای شما فرشی گسترده ساخت تا در راه‌های فراخ آن راه بروید.» (نوح آیات ۱۳ الی ۲۰)

کتاب «دعوة الرسل» تألیف غلوش احمد احمد، این شیوه را چنین ترسیم می‌کند: آنگاه به روش دیگری برای ترغیب مردم به طاعت خود و رعایت حدود آن روی آورد که یادآوری آیات الهی در زمین، آسمان و خلقت نور ماه و روشنی خورشید و رویاندن گیاهان در زمین و بازگرداندن ما به آن و بیرون آوردن ما از آن در روز قیامت است و این که چگونه زمین را فرش و گهواره حیات و محل زراعت قرار داد تا آدمیان در آن راه‌هایی بسازند و محصولات و معادن گوناگون از آن استخراج کنند.»

ب: انذار و هشدار

انذارهای جدی و حقیقی روش دیگری است برای هوشیاری و عاقبت اندیشی انسان ها. از آنجا که مفهوم انذار به معنای هشدار است پیامبرگرامی اسلام(ص) رسالت خود را با انذار یعنی آگاهانیدن از خطر همراه می‌کند. «... گفت من برای شما هشداردهنده‌ای آشکارم، که جز خدا را نپرستید زیرا من از عذاب روزی سهمگین بر شما بیمناکم.» (هود. آیه ۲۶)

دعوت به توحید

دعوت به توحید محور رسالت انبیا است، رسول گرامی اسلام (ص) نیز با شعار توحید و اقرار به یکتایی خدای تعالی کار خود را آغاز کرد، به طوری که اهتمام به توحید اساسی‌ترین شاخصه دعوت آن حضرت است.

رسول اکرم (ص) در محیط و اجتماعی که شرک و کفر در آن ریشه دوانده و همه زوایای آن را فرا گرفته بود با شجاعتی کم نظیر اظهار و ترویج توحید نمود و اجتماع مکه را به یکتاپرستی و اجتناب از بتان دعوت کرد: «... آیا به جز خدا چیزی را می‌پرستید که هیچ سود و زیانی به شما نمی‌رساند؟» (انبیاء آیه ۶۶)

و چه کسی به شجاعت و رشادت در اظهار توحید از پیامبر اکرم(ص) شایسته تر، در حالی که آن حضرت با اعلام و اصرار بر توحید خود را به ایمن‌ترین پشتوانه متکی ساخته و به مقام «محمد» ستوده شده می‌رساند.

برائت از شرک و بت پرستی

از آنجا که بیشترین مبارزه انبیا در برابر اندیشه چندگانه پرستی و شرک بوده است، برائت از شرک و مظاهر آن همواره در دستور کار آنان بوده است. یکی از بارزترین جلوه‌های سیره تبلیغی آن حضرت، همان برائت و بیزاری جستن از شرک و بت پرستی و اعتقاد به تعدد الله است که بارها حتی جان خود را بر سر آن در طبق اخلاص نهاد.

لحن و محتوای تعداد زیادی از آیات، بیانگر آن است که قرآن نیز بر این جنبه از جوانب دعوت حضرت رسول(ص) عنایت ویژه‌ای دارد و حتی همین عنصر اساسی دعوت موجب شده است که پیامبر اسلام (ص) اسوه مؤمنان معرفی شوند.

مراحل برائت

آن حضرت برائت از شرک و انحرافات دیگر جاهلی را در چند مرحله و با اشکال گوناگون اظهار نمود که عبارتند از:

۱- برائت لفظی، در این مرحله، برائت تنها در قالب الفاظ و جملات مطرح می‌گشت و آن حضرت رسماً مخالفت و نفرت خود را از بت‌پرستی و التزام خویش را به توحید اعلام نمود. این نوع از برائت با بیانی قاطع و شجاعانه در برابر اجتماع نیرومند مشرکان همراه بود.

۲- برائت عملی، دومین مرحله برائت آن حضرت، اظهار بیزاری عینی و عملی است که به تناسب وضعیت مخاطبان و اصرار آنان بر عقاید باطل و بی‌اساس اتخاذ شده است، چون پیروان شرک، علاوه‌بر نپذیرفتن حق، مانع ترویج توحید و موجب آزار اهل توحید می‌شدند و امنیت آنان را سلب می‌نمودند.

سینماها در انتظار «قهرمان»

یادداشت

محدثه واعظی‌پور
روزنامه‌نگار

دو سال سخت بر سینمای ایران گذشته است و بعید به نظر می‌رسد آثار سوء شیوع ویروس کرونا از پیکره سینما به سادگی حذف شود. تعطیلی سینماها و انباشت بسیاری از فیلم‌ها در صف اکران تنها مشکل سینمای ایران در ماه‌های پیش‌رو نیست، بیکاری بسیاری از کارگرانی که در سینما کار می‌کردند دستاورد منفی شیوع کووید ۱۹ برای سینمای ایران بوده است. اتفاق خوب برای سینمای ایران که حتی پس از بازگشایی‌های مقطعی، موفقیتی در جذب مخاطب نداشته، اکران قریب الوقوع فیلم تازه اصغر فرهادی است، «قهرمان» از فردا چهارشنبه در سینماهای ایران روی پرده می‌رود، پیش از آن حضور فیلم در اسکار قطعی شده و گمانه زنی‌ها از امید بسیار به درخشش فیلم در اسکار حکایت دارد. روی کاغذ همه‌چیز به نفع فرهادی و فیلم اوست، فیلمی که امیر جدیدی و محسن تنابنده در آن نقش اصلی را بازی کرده‌اند و اطلاعاتی کلی درباره موضوع آن منتشر و دست به دست شده است. با اکران «قهرمان» اتفاقی که سینمای ایران نیاز داشت، خواهد افتاد اگرچه اکران کمدی عامه‌پسند «دینامیت» خونی به رگ‌های سینمای ایران جاری کرده اما «قهرمان» امتیازها و بضاعت‌هایی دارد که می‌تواند وضعیت فروش سینماها در کل ایران را تحت تأثیر قرار بدهد. فرهادی، در دهه نود مهم‌ترین فیلمساز بین‌المللی ایران بوده که خوشبختانه هرگز رابطه‌اش را با سینمای ایران قطع نکرده و اجازه نداده فرصت تولید و نمایش فیلم در زادگاهش را از دست بدهد، «قهرمان»، بازگشت او به سینمایی است که در آن بالیده و بواسطه درخشش در آن، به عرصه‌های جهانی راه یافته است. این ویژگی‌ها نمایش عمومی فیلمی از فرهادی را به اتفاقی بزرگ برای سینمادوستان تبدیل کرده و نور امید را در دل سینماداران روشن کرده است. قشری که در دو سال اخیر، با مشکلات عدیده روبه‌رو بوده است. آنچه از اواسط دهه نود شمسی رخ داد و به رشد سالن‌سازی در بخش خصوصی و نهضت سینماسازی در حوزه هنری (بزرگترین سینمادار بخش دولتی) انجامید، با شیوع ویروس کرونا از دست رفت. سالن‌های خالی، نمی‌توانستند هزینه سینماداری را تأمین کنند، بخش خصوصی بازسازی و سینماسازی را متوقف کرد و حوزه هنری، آهنگ بازسازی سینماهایش را نسبت به گذشته کندتر کرد. در این فضا، بازگشت به روزهای پیش از کرونا، برای سینمای ایران دشوار است. سینمایی که با رشد پلتفرم‌ها و تولید و نمایش فیلم و سریال در آن، علاوه بر رقیب‌های گذشته رقیبانی تازه یافته و برای ادامه حیات و جذب مخاطب، با مسیرهای دشوار تازه روبه‌رو شده است.

امید بسیاری از ما این است که «قهرمان» دوباره مردم را با فیلم دیدن در سالن سینما، آشتی دهد و بیشتر از آن، به یاد سینمادوستان بیاورد که سینما، روزگاری نه چندان دور، محفلی برای تجربه شادی و امید بوده، یک کانون گرم خانوادگی که در آن می‌شود چند ساعتی به تماشای رؤیاها نشست.

پژواک آوای دختران ایران در کوه‌های اساطیر

پیشنهاد

امیر صفایی‌پور
نویسنده و منتقد ادبی

«ساعت دنگی» شاید یکی از مهم‌ترین کتاب‌های «اسماعیل حاجی علیان سمنانی» باشد که با همراهی انتشارات «سوره مهر» روانه کتابفروشی‌ها شده است. این کتاب شامل ۹ سه‌گانه هم بن و ریشه است که چه بسیاری از موتیف‌های تکرار شونده رمان‌های او را هم می‌توان در همین سه‌گانه‌ها پی گرفت. مواردی مثل عشق، فراق، زیستن زنانه در جغرافیای شهری و روستایی سمنان و از همه مهم‌تر زنانی که تار و پود تن پوش زندگی‌شان را تقدیری ازلی و سرنوشتی اساطیری به هم بافته است. حاجی علیان در این کتاب چون رفوگری زبردست به دنبال تجربه و جست‌وجوی فرم‌های بدیع روایت است تا هر بار به رنگی تازه این نقش‌های کهن خفته نادیده را از پس ذهن قهرمانانش بیرون بیاورد و در چشم حیرت زده ما کلافی کهنه بگشاید و گره بی تازه ببافد.

او این جست‌وجو را با تنوع کارکردهای لحن و زاویه دید از آغاز تا پیوستگی ناپیدای شخصیت‌های ناهمزمان و متفاوت در مکان‌های گوناگون پیش می‌برد.

همچنین همانگونه که از نام اثر پیداست زمان و کارکردهای روایی این اثر محور همین نوبافی، جست‌وجو، کشف و باز تعریف است؛ جریانی که هم برای زنان محوری داستان‌ها صدق می‌کند و هم برای مخاطب و خواننده‌ای که تکه‌های روح زنانه زندگی را باز می‌جوید و با کلمات کتاب به کاوش می‌رود.

از پریناز و تیشتر خاتون سه گانه اوستراکا که مرزهای زمان دایره‌ای اساطیر و ساعت و دقیقه‌های عددی مدرن را در هم می‌آمیزند تا حوری، لیلی و اقلیمای سه‌گانه بی‌بی برگ‌بید که در کشاکش کشتار مردانه جنگ ساعت عشق، آرزو و صلح را کوک می‌کنند یا کژال، مهری، نازی، حوا و گل اندام که هر کدام به تپشی از عمق جان عقربه‌های زنگار بسته، این ساعت دنگی را به مصاف می‌طلبند.

همین است که اطلاق عنوان داستان کوتاه به این اثر راحت نیست و خود کتاب هم در مرزی ما بین رمان و داستان کوتاه همچون آونگ هشداری حرکت می‌کند.

■ ناشر:سوره‌مهر
■ نویسنده:اسماعیل حاجی‌علیان‌سمنانی
■ ساعت‌دنگی

همین در مرز بودن و کشف زمین و زمان‌های ناشناخته یکی از لذت‌های زاینده این اثر است.

همچنین برای آنها که پیگیر داستان معاصر فارسی هستند این کتاب می‌تواند آورده جالب توجهی داشته باشد، چنانکه تا مدت‌ها پس از خواندن هم می‌توان از توشه شیرین ته‌نشین در ذهن نوشید و به آن اندیشید؛ داستانی که می‌تواند همیشه در گوشه‌ای از یادها بماند و هر ازگاهی یادآور لحظه‌هایی باشد که هر کدام از این دختران در قصه روایتش کرده‌اند.

عکس نوشت

ساختمان مرکزی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی این روزها میزبانی نمایشگاه «آفریده های صنایع دستی آلتین چاغی ترکمن» را برعهده دارد. این نمایشگاه از ابتدای آبان ماه آغاز شده و علاقه‌مندان تا پایان هفته جاری برای مراجعه به آن فرصت دارند./میراث آریا